

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії

Віктор ЛЕБЬКО

29.08.2025

**Освітня програма
Кислицької гімназії
Томашпільської селищної ради
Вінницької області
на 2025-2026
навчальний рік**

I. Пояснювальна записка

Кислицька гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області є закладом загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової та базової середньої освіти.

Тип закладу – гімназія.

За Статутом Кислицька гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області є правонаступницею всіх прав і обов'язків Кислицької загальноосвітньої школи I-II ступенів Томашпільської селищної ради Вінницької області, є комунальним неприбутковим закладом загальної середньої освіти та об'єктом права власності територіальної громади Томашпільської селищної ради, управління яким здійснює Томашпільська селищна рада та її уповноважений орган – відділ освіти, спорту, культури та туризму Томашпільської селищної ради.

Засновником закладу освіти є Томашпільська селищна рада.

Базова загальна середня освіта в гімназії здобувається на таких рівнях:

- початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти;
- базова середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти.

Базова загальна середня освіта в гімназії може здобуватися за очною (денною), дистанційною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу.

Здобуття базової загальної середньої освіти у Кислицькій гімназії відбувається за очною (денною) формою (1-9 класи). Базова середня освіта в гімназії має два рівні освіти, визначені нормативно-правовою базою України:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років.

Зарахування учнів до гімназії здійснюється на підставі заяви батьків, або осіб, які їх замінюють. До гімназії для здобуття початкової освіти обов'язково зараховуються (у разі подання батьками відповідної заяви) усі діти, які проживають на території обслуговування закладу загальної середньої освіти (село Кислицьке).

Мовою навчання в гімназії є державна мова - українська.

Режим роботи гімназії:

- режим навчання – п'ятиденний;
- початок занять – о 09. год. 00 хв;
- тривалість навчальних занять визначена Законом України «Про повну загальну середню освіту»;
- тривалість навчальних занять під час очного та дистанційного навчання визначена Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти;
- тривалість перерв між навчальними заняттями визначена Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Ліцензований обсяг Кислицької гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області складає 130 учнів.

Освітня програма Кислицької гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області » на 2025/2026 навчальний рік розроблена згідно з Конституцією України (ст. 53), на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та складена відповідно до основних вимог нормативних документів:

- Розпорядження № 988 Концепції Нової української школи та Розпорядження Кабінету Міністрів України № 903-р від 13.12.2017 «Про затвердження плану заходів на 2017-2029

роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);

- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №538 від 07.08.2013 р.);

- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

- Наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 08.10.2019 №1272 «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас»;

- Наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б., 3-4 клас»;

- Наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Про внесення змін до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» ;

- Наказу МОН України від 25.06.2018 № 677 «Про затвердження порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 24.07.2018 № 865/32317) ;

- Наказу МОН України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 20.05.2024 №714 «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;

- Наказу МОН України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

- Листа МОН України від 02.04.2018 №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;

- Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- Листа МОН України від 23.08.2024 №1/15281-24 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- Листа МОН України від 14 березня 2025 р. № 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання»

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394;
- Статуту Кислицької гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області та інших нормативних документів щодо діяльності закладу освіти, спрямованих на реалізацію освітніх потреб особистості та задоволення викликів суспільства.

Головною метою роботи гімназії є забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової середньої освіти, що виражається через всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Завданнями гімназії є:

- всебічний розвиток, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізація особистості, яка здатна до життя у суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
 - організація освітнього процесу, що ґрунтується на цінностях та принципах, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
 - створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;
 - виявлення та розвиток індивідуальних здібностей учнів, досягнення ними результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, що визначені Законом України «Про освіту» і відповідними державними стандартами освіти та необхідні для подальшого здобуття освіти;
 - інші завдання визначені установчими документами гімназії.
- Освітню програму гімназії побудовано із врахуванням таких принципів:
- дитиноцентризму і природовідповідності;
 - узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
 - науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
 - наступності і перспективності навчання;
 - взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
 - логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
 - можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
 - творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
 - адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Для забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу, заклад користується Положенням про академічну доброчесність гімназії.

На основі освітньої програми гімназія складає та затверджує навчальний план закладу загальної середньої освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. Варіативну складову конкретизовано,

враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 31 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план для здобувачів початкової освіти передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту початкової освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані початкової школи в додатку № 1 до освітньої програми гімназії.

Навчальні плани для здобувачів базової середньої освіти розроблені на виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах для 5-9 класів – додатки № 2 і 3.

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Досягнення мети, тим самим призначення гімназії забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;

- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державними стандартами освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Ключові компетентності та очікувані результати здобувачів освіти 1-4 х класів

1. **Вільне володіння державною мовою.** У процесі навчання на першому освітньому рівні ця компетентність виявляється передусім через уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко й аргументовано пояснювати факти, а також через любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовияву, готовність уживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2. **Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами.** Формування цієї компетентності передбачає, що здобувачі активно використовують рідну мову в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади. Здобувачі зможуть належно розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, розуміти культурний контекст, матимуть навички міжкультурного спілкування;
3. **Математична компетентність.** Здобувачі виявляють прості математичні залежності в навколишньому світі, моделюють процеси й ситуації, застосовуючи математичні відношення та вимірювання, усвідомлюють роль математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
4. **Компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій.** Основу формування цієї компетентності в початковій школі становлять допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи разом з іншими спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ за допомогою спостереження та дослідження;
5. **Екологічна компетентність.** Здобувачі початкової освіти усвідомлюють основи екологічного природокористування, дотримуються правил природоохоронної поведінки, ощадно використовують природні ресурси, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
6. **Інформаційно-комунікаційна компетентність.** Здобувачі початкової освіти опановують основи цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатні безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
7. **Навчання впродовж життя.** Здобувачі початкової освіти опановують уміння і навички, необхідні для подальшої навчальної діяльності, організовують власне навчальне довкілля, вчаться здобувати нову інформацію й застосовувати її для оцінювання навчальних потреб, окреслюють власні навчальні цілі та способи їх досягнення, навчаються працювати самостійно і в групі;
8. **Громадянські та соціальні компетентності,** пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей. Здобувачі початкової освіти співпрацюють з іншими здобувачами для досягнення спільної мети, активні в житті класу і школи, поважають права інших, уміють діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними

виявами дискримінації, цінують культурне розмаїття різних народів й ідентифікують себе як громадяни України, дбають про власне здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримуються здорового способу життя;

9. Культурна компетентність. У початковій школі ця компетентність формується завдяки залученню здобувачів до різних видів мистецької творчості (образотворче та музичне мистецтво, хореографія, театр тощо), через розкриття і розвиток їхніх природних здібностей, творче вираження свого «Я»;

10. Підприємливість та фінансова грамотність. У початковій школі розвиток цієї групи компетентностей виявляється через ініціативність здобувачів, їхню готовність брати відповідальності за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці. Учні готові втілювати в життя ініційовані ними ідеї, приймати власні рішення;

11. Інноваційність. Здобувачі початкової освіти виявляють відкритість до нових ідей, ініціюють зміни у близькому для них середовищі (клас, школа, громада тощо). Формування знань, умінь, ставлень, що є сутністю компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Ключові компетентності та очікувані результатів здобувачів освіти 5-9-х класів

№ п/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби

		спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.

		Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького з місту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо

		боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізні лінії та вміння здобувачів освіти 1-9-х класів

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища;
- окремі предмети;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових

	питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	---

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

5. ПЕРЕЛІК

навчальних програм для 1-4 класів з навчанням українською мовою ПОЧАТКОВА ОСВІТА

№ п/п	Назва	Автор	Клас	Вида вниц тво	Рік видання, кількість сторінок	Гриф
----------	-------	-------	------	---------------------	---------------------------------------	------

1.	Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	1-2			Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
2.	Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна	3-4			Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

**Перелік
модельних навчальних програм
для 5-6 класів, які**

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795
(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України
від 10 серпня 2021 року № 898)

№ з/п	Освітня галузь	Предмет	Назва модельної програми	Автор
1	Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
		Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П. Січкарь С.І. Шило С.Б.
		Іноземна мова (англійська)	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
		Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туляниця В.Г., Лебедь Л.О.
2	Математична	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А. Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.

3	Природнича	ІК «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс)	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
		Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В.
4	Соціальна і здоров'язбережувальна	ІК «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи (інтегрований курс)	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
		Етика	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.
5	Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	«Досліджуємо історію і суспільство» 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.
6	Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
7	Технологічна	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
8	Мистецька	Музичне мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
		Образотворче мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
9	Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., та ін

**Перелік
модельних навчальних програм
для 7-9 класів, які**

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

№ з/п	Освітня галузь	Предмет	Назва модельної програми	Автор
1	Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
		Українська література	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмутьська І.В.
		Іноземна мова (англійська)	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
		Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Волощук Є.В., Слободянюк О.М.
2	Математична	Алгебра	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А. Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
		Геометрія	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.
3	Природнича	Біологія	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.П., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.
		Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В.
		Фізика	«Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б.Г., Гельфгат І.М., Божінова Ф.Я., Довгий С.О., Кірюхін М.М., Кірюхіна О.О., за редакцією Довгого С.О.

		Хімія	«Хімія. 7-9 класи» для ЗЗСО	Лашевська Г.А.
4	Соціальна і здоров'язбережувальна	ІК «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» 7-9 класи (ІК) для ЗЗСО	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Андрук Н.В.
		Підприємництво і фінансова грамотність	«Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кузнецова А.Я., Довгань А.І., Часнікова О.В., Шніцер О.П., Тригуб О.В., Гірченко Т.Д., Шабанова О.В., Харченко А.М., Нагайчук Н.Г.
5	Громадянська та історична	Історія України	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Гупан Н.М., Малієнко Ю.Б., Серова Г.В.
		Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.
		Громадянська освіта	«Громадянська освіта, 6-9 класи» для ЗЗСО	Васильків І.Д., Кравчук В.М., Танчин І.З.
6	Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
7	Технологічна	Технології	«Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
8	Мистецька	Музичне мистецтво	«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО	Кондратова Л. Г.
		Образотворче мистецтво	«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО	Кондратова Л. Г.
9	Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоець Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., та ін

**Перелік
навчальних програм,
які будуть використовуватися**

в 9 класі

програма для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів,
розроблена на основі нового Державного стандарту базової і
повної загальної середньої освіти

(постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392),
затвердженої наказом Міністерства від 06.06.2012 № 664.

Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською
мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами,
затвердженими наказом Міністерства від 29.05.2015 № 585);

№п/п	Назва	Автор(и)	Клас	Видавництво
1	Українська мова Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Г.Т.Шелехова та інші	5-9	ВД «Освіта», 2013
2	Українська література Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	(авт. колектив, керівник Мовчан Р.В.)	5-9	ВД «Освіта», 2013
3	Зарубіжна література Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Колект. авт., керівник колективу Ніколенко О.М.	5-9	ВД «Освіта», 2013
4	Англійська мова «Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови»		5-9	ВД «Освіта», 2013
5	Історія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		5-9	ВД «Освіта», 2013
6	Математика Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»	(авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., Нелін Є.П., та інші)	5-9	розміщена на сайті Міністерства освіти і науки України
7	Біологія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		6-9	затверджена наказом Міністерства №664 від 06.06 2012 р.
8	Хімія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		7-9	затверджено наказом МОН України від 29.05.2015 № 585, розміщено на сайті МОН України
9	Географія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		5-9	ВД «Освіта», 2013

10	Фізична культура Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Круцевич Т.Ю та ін.	5-9	ВД «Освіта», 2013
11	Основи здоров'я Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Бойченко Т.Є. та ін.	5-9	ВД «Освіта», 2013
12	Трудове навчання Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів	авт.: В. Сидоренко та інші	5-9	затверджена наказом МОН України від 29.05.2015 № 585

6. ПЕРЕЛІК

підручників, які будуть використовуватися в початковій школі з навчанням українською мовою

Клас	Назва підручника	Автор	Рік видання
1	«Українська мова. Буквар» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах)	Іваниця Г. А	2018
	«Англійська мова» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом)	Карпюк О. Д.	2018
	«Математика» підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти	Гісь О. М., Філяк. І. В.	2018
	«Я досліджую світ» підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х част.).	Беденко М. В.	2018
	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Гайдамака О. В., Колотило О. М.,	2018
2	«Українська мова і читання», видавництво «Підручники і посібники»	Г.Сапун, О Приданюк	2019
	«Математика», видавництво «Ранок»	О.Гісь, І Філяк	2019
	«Я досліджую світ», видавництво «Ранок»	Н.Бібік, Г.Бондарук	2019
	«Мистецтво», видавництво «Навчальна книга – Богдан»	В.Островський, Г.Федун	2019
	«Англійська мова»	Карп'юк О.Д.	2019
3	«Українська мова та читання» (у 2-х част.)	Сапун Г.М.	2020
	«Я досліджую світ» (у 2-х частинах)	Ломаковська Г.В., Єресько Т.П.	2020
	«Математика» (у 2-х частинах)	Гісь О.М.	2020
	«Англійська мова»	Мітчел Г.К., Марінелі Малкогіанні	2020
	«Мистецтво»	Островський В.М., Федун Г.П.	2020
4	«Українська мова та читання» (у 2-х частинах)	Сапун Г.М.	2021
	«Математика» (у 2-х частинах)	Гісь О.М., Філяк І.В.	2021

	«Я досліджую світ» (у 2-х частинах)	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л., Андрук Н.В., Василенко К.С.	2021
	Інформатика	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Пономаренко Л.В., Хомич О.Л., Лаврентьєва І.В.	2021
	«Англійська мова»	Будна Т.Б.	2021
	«Мистецтво»	Островський В.М., Федун Г.П.	2021

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в 5 класі

№ п/п	Предмет	Назва та автори підручника	Примітка
1	Українська мова	«Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Авраменко О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
2	Українська література	«Українська література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Авраменко О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудніцька Н.П., Ковальова Л.Л., Орлова О.В., Юлдашева Л.П., Туряниця В.Г., Лебедь Д.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
4	Англійська мова	«Англійська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом), (автори Джоанна Коста, Мелані Вільямс)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
5	Математика	«Математика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Кравчук В.Р., Янченко Г.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)

6	Історія	«Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Пометун О.І., Малієнко Ю.Б., Ремех Т.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
7	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
8	Мистецтво	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Кондратова Л. Г., Федун С. І., Чорний О. В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
9	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
10	Етика	«Етика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Мелешенко Т.В., Желіба О.В., Бакка Т.В., Ашортія Е.Д., Козіна Л.Є.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
11	Інформатика	«Інформатика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)
12	Технології	«Технології» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна І.С., Приходько Ю.М., Крімер В.В., Павич Н.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.02.2022 № 140)

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в 6 класі

№ п/п	Предмет	Назва та автори підручника	Примітка
1	Українська мова	«Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Авраменко О.М., Тищенко З.Р.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
2	Українська література	«Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Авраменко О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудніцька Н.П., Ковальова Л.Л., Туряниця В.Г., Базильська Н.М., Гвоздікова О.В., Лебедь Д.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
4	Англійська мова	«Англійська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом), (автори Джоанна Коста, Мелані Вільямс)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
5	Математика	«Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Кравчук В.Р., Янченко Г.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
6	Історія	«Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Пометун О.І., Малієнко Ю.Б., Ремех Т.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
7	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Пометун О.І., Ремех Т.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
8	Географія	«Географія» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Гільберг Т.Г., Довгань А.І., Совенко В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)

9	Мистецтво	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Кондратова Л.Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
10	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л., Андрук Н.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
11	Етика	«Етика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Мелешенко Т.В., Желіба О.В., Бакка Т.В., Ашортія Е.Д., Богомаз О.Ю.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
12	Інформатика	«Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)
13	Технології	«Технології» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна І.С., Приходько Ю.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 08.03.2023 № 254)

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в 7 класі

№ п/п	Предмет	Назва та автори підручника	Примітка
1	Українська мова	«Українська мова» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Авраменко О.М., Тищенко З.Р.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
2	Українська література	«Українська література» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Заболотний В.В., Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмутьська І.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

			(Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Волощук Є.В., Слободянюк О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
4	Англійська мова	«Англійська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом), (автори Джоанна Коста, Мелані Вільямс, Скрипник І.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
5	Алгебра	«Алгебра» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
6	Геометрія	«Геометрія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Бурда М.І., Тарасенкова Н.А.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
7	Історія України	«Історія України» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Пометун О.І., Дудар О.В., Гупан Н.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
8	Всесвітня історія	«Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Васильків І.Д., Паршин І.Л., Островський В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
9	Біологія	«Біологія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Балан П.Г., Козленко О.Г., Остапченко Л.І., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)

10	Географія	«Географія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Гільберг Т.Г., Довгань А.І., Совенко В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
11	Фізика	«Фізика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Бар'яхтар В.Г., Божинова Ф.Я., Довгий С.О., Кірюхін М.М., Кірюхіна О.О., за редакцією Довгого С.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
12	Хімія	«Хімія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Лашевська Г.А.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
13	Мистецтво	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Кондратова Л. Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
14	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Хомич О.Л., Лаврентьєва І.В., Андрук Н.В., Василенко К.С.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
15	Інформатика	«Інформатика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)
16	Технології	«Технології» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна І.С., Приходько Ю.М., Палійчук М.Д.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 05.02.2024 № 124)

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в 8 класі

№ п/п	Предмет	Назва та автори підручника	Примітка
1	Українська мова	«Українська мова» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Авраменко О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 31.02.2025 № 347)
2	Українська література	«Українська література» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Заболотний В.В., Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмутьська І.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Волощук Є.В., Слободянюк О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 346)
4	Англійська мова	«Англійська мова» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом), (автори Джеймс Стайрінг, Ніколас Тімз, Анне Робінсон)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 346)
5	Алгебра	«Алгебра» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Мерзляк А.Г., Якір М.С.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 346)
6	Геометрія	«Геометрія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Бурда М.І., Тарасенкова Н.А.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
7	Історія України	«Історія України» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Пометун О.І., Ремех Т. О., Гупан Н.М., Малієнко Ю. Б.,	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

		Серова Г. В.)	(Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
8	Всесвітня історія	«Всесвітня історія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Васильків І.Д., Островський В.В., Басюк О. Я., Паршин І. Л., Костікова М. І.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
9	Біологія	«Біологія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
10	Географія	«Географія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Гільберг Т.Г., Довгань А.І., Савчук І. Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
11	Фізика	«Фізика» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Бар'яхтар В.Г., Божинова Ф.Я., Довгий С.О., Кірюхін М.М., Кірюхіна О.О., за редакцією Довгого С.О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
12	Хімія	«Хімія» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Григорович О. В, Недоруб О. Ю.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
13	Мистецтво	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автор Кондратова Л. Г.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
14	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека, добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Воронцова Т.В.,	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

		Пономаренко В.С., Хомич О.Л., Лаврентьєва І.В., Андрук Н.В.)	(Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
15	Інформатика	«Інформатика» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
16	Технології	«Технології» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти, (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
17	Громадянська освіта	«Громадянська освіта» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О. І., Ремех Т. О., Серова Г. В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)
18	Підприємництво і фінансова грамотність	«Підприємництво і фінансова грамотність» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (автори Стеценко І. Б., Андрусич О. О.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ МОН від 21.02.2025 № 347)

ПЕРЕЛІК
підручників для використання в 9 класі
з навчанням українською мовою

Клас	Назва підручника	Автор	Рік видання
9	Інформатика	Н.В.Морзе	2017
	Всесвітня історія	П.Б. Полянський	2017
	Географія	В.М. Бойко та інш.	2017
	Історія України	В.С. Власов	2017
	Основи здоров'я	І.Д. Бех та інш.	2017
	Геометрія	А.П. Єршова та інш.	2017
	Українська література	Л.Т. Коваленко	2017
	Українська мова	О.П. Глазова	2017
	Хімія	О.Г. Ярошенко	2017

	Зарубіжна література	Є.В. Волощук	2017
	Біологія	Л.І. Остапченко та інш.	2017
	Мистецтво	Н.В. Назаренко та інш.	2017
	Основи правознавства	О.Є. Святокум	2017
	Алгебра	Г.П. Бевз	2017
	Англійська мова	О.Д. Карпюк	2017
	Фізика	В.Г. Бар'яхтар та інш.	2017
	Трудове навчання	І.Ю. Ходзицька	2017

7. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Організація освітнього процесу в Кислицькій гімназії здійснюється відповідно до нових форм і методів сучасної освіти. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку. Пошук інновацій зосереджений на проведенні нестандартних уроків.

Типи уроків:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу в закладі освіти є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, уроки з використанням інтегративних, проєктних технологій, технологій розвитку критичного мислення.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

8. Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Організація дистанційного навчання Кислицької гімназії забезпечує можливість здобувачів освіти реалізувати право на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу освіти.

Питання належної організації дистанційного навчання потребують відповідного матеріально-технічного забезпечення закладу освіти (придбання необхідного обладнання,

оплату інтернету та роботи обраної онлайн платформи). Ці функції п.3 ст.37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» покладено на засновника закладу загальної середньої освіти.

Ст.26 Закону України «Про освіту» визначено, що керівник закладу освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню та іншу діяльність закладу освіти. Керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень: організовує діяльність закладу освіти; забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм; забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

В зв'язку з продовженням на території України правового режиму військового стану у 2025/2026 навчальному році заклад освіти здійснюватиме свою діяльність з урахуванням необхідності забезпечення збереження життя та здоров'я здобувачів освіти.

Адміністрація спільно з педагогічним колективом забезпечуватиме належну організацію діяльності закладу в умовах режиму дистанційного навчання згідно наказу Міністерства освіти і науки від 08.09.2020 №1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання» зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 24.02.2023 № 201.

На виконання ст.30 Закону України «Про освіту», щоб забезпечити відкритий доступ до інформації та документів щодо організації освітнього процесу в частині дистанційного навчання, необхідну інформацію буде розміщено на веб-сайті закладу освіти.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання передбачатиме навчальні (практичні, лабораторні) заняття, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу(на вибір учителя).

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Організація освітнього процесу забезпечуватиме регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти буде здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційних технологій.

Облік навчальних занять і результатів навчання здобувачів освіти під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позаурочний час).

Додаток

Навчальний план **початкової школи з українською мовою навчання**

(початкова освіта - НУШ)

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	1-4
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5		15
	Іноземна мова	2	3	3		8
Математична	Математика	3	3	4		10
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична Технологічна Інформатична	Я досліджую світ	7	8	7		22
	Інформатика			1		1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1		3
	Образотворче мистецтво	1	1	1		3
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3		9
Разом		22	24	25		71
Додаткові години на вивчення:						
предметів інваріантної складової						
курсів за вибором						
проведення індивідуальних консультацій та групових занять						
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23		65
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		22	24	25		71

Додаток

Навчальний план
з українською мовою навчання

(базова освіта - НУШ)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		5	6	7	8	5-8
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	14
	Українська література	2	2	2	2	8
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5	3,5	14
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Математична	Математика	5	5			10
	Алгебра			3	3	6
	Геометрія			2	2	4
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2			4
	Географія		2	2	2	6
	Біологія			2,5	2,5	5
	Хімія			1	2	3
	Фізика			2	2	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5	1	4,5
	Підприємництво і фін. грамотн				0,5	0,5
	Етика	0,5	0,5			1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1				1
	Історія України		1	1	1,5	3,5
	Всесвітня історія		1	1	1	3
	Громадянська освіта		0,5	0,5	0,5	1,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	2	2	7
Технологічна	Технології	2	2	1	1	6
Мистецька	Музичне мистецтво/мистецтво	1	1	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1		3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		29	32,5	34,5	35	131
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	124

Навчальний план
з українською мовою навчання
(базова освіта – 9 клас)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
		9
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		33
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33

Перерозподіл годин навчального навантаження між освітніми компонентами

Назва освітньої галузі	Інтегровані курси	Навчальні предмети	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами по класах			
			5 клас	6 клас	7 клас	8 клас
Мовно-літературна		Українська література	0,5	0,5	0,5	1
		Зарубіжна література	0,5	0,5	0,5	0,5
		Англійська мова				0,5
Математична		Математика	1	1		
		Алгебра			0,5	0,5
		Геометрія			0,5	0,5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Пізнаємо природу	0,5	1		
		Біологія			0,5	0,5
		Географія		1		
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	Здоров'я, безпека та добробут				0,5
		Етика	0,5	0,5		
Громадянська та історична		Історія України		0,5	0,5	0,5
		Всесвітня історія		0,5	0,5	0,5
Інформатична		Інформатика	0,5	0,5	1	0,5
Технологічна		Технології	1	1		
Мистецька		Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5	
		Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5	
ВСЬОГО			5,5	7,5	5,5	5,5

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Кислицької гімназії
від 28.08.2025, протокол № 1
Голова педагогічної ради
_____ Віктор ЛЕСЬКО

У цьому документі пронумеровано,
прошито, скріплено печаткою та підписом
тридцять три аркуші

Директор гімназії

Віктор ЛЕСЬКО

«28» серпня 2025 року